

A siker biológiájának nyomában: forró nyomon követik az aranysakál terjedését a MATE kutatói

Gondolta volna, hogy Magyarország volt az egyik első ország Európában, ahol az aranysakál az 1980-as éveket követően ismét megjelent? Ennek ellenére a toportyán vagy nádi farkas néven is ismert ragadozót a magyar Vöröskönyv szerzői 1989-ben kihaltnak tekintették, mivel az utolsó ismert és hivatalosan bejelentett egyedét még 1942-ben lőtték. A szakértők véleményét a sakálok gyors visszatérésükkel hamar megcáfolták, és az 1990-es évek közepe óta terjedése nagymértékben felgyorsult. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem kutatói a kilencvenes évek elejétől folyamatosan figyelemmel kísérik a faj rohamos térhódítását, egészen napjainkig.

Bijl Hanna doktorandusz, Dr. Csányi Sándor témavezetésével, doktori témája keretében a faj terjedésének modellezését tűzte ki célul. Az ő és a MATE más munkatársainak az elmúlt évtizedekben végzett alapos munkája eredményeként ma már bőséges ismeretanyag áll rendelkezésre erről a ragadozóról. Tekintsük be munkájukba közelebbről!

Hazai helyzet

Az aranysakál az elmúlt évtizedekben sebesen elterjedt Európa-szerte, és az elsők között jelent meg újra Magyarországon. Az Országos Vadgazdálkodási Adattár (www.ova.info.hu) 1995-től 2021-ig terjedő adatai alapján a MATE kutatói a faj térbeli terjeszkedését és populációdinamikáját vizsgálták. Eredményeik szerint a faj átlagos éves növekedési üteme 40%, és mára az ország 86%-át belakta ez a nagy visszatérő. Az aranysakál elterjedési területének bővülése Magyarországon a délnyugati régióban, a Dráva feletti részen kezdődött, amely állományok nagyon gyors növekedést mutattak és a faj terjedése továbbra is hasonló ütemű maradt. Időközben az ország északkeleti és északnyugati részén is új állományok alakultak ki. Ezek az újonnan betelepült populációk tovább bővültek, és további területeket foglaltak el a központi régióban. Az aranysakál sikeresen meghódította az egész országot, kivéve a legészakibb és északnyugati csücsökben lévő területeket. Érdekes adat, hogy a populáció terjeszkedési üteme csupán az utolsó években csökkent, ami arra enged következtetni, hogy az aranysakál populáció hamarosan stabilizálódik, hiszen a növekedés elérte a maximumot hazánkban. Ez azt jelzi, hogy a kezdeti betelepedéstől az állomány stabilizálásáig két-három évtizedre volt szükség.

Terjeszkedés okai

A sakál nemcsak Magyarországon terjed, hanem egy Európa-szerte ismert és nagy figyelmet kapott jelenségről beszélünk. Bár nem mindenhol azonos ütemben növekszik számuk és terjeszkednek, de összességében miért is terjedhet ilyen sikeresen ez a faj?

A különböző aranysakálok állomány-növekedése összefügg az antropogén táplálékforrások rendelkezésre állásával, a mezőgazdasági intenzitással, a hulladékgazdálkodással, és főleg az éghajlat változásával. Az organikus hulladék létfontosságú táplálkozásuk szempontjából, és a földhasználat és az éghajlat változásai is kedvezően befolyásolták elterjedésüket. Magyarországon az erdőborítottság növekedése miatt az aranysakálok fő zsákmányállatai, a kisemlősök is növekvő számban állhatnak rendelkezésükre. Ráadásul a nagyvadállomány félévszázados növekedése miatt ezekből mára évente

több, mint 300 ezret lőnek, ami azt eredményezi, hogy az aranysakálók is sokkal több zsigert (állati fehérje) tudnak elfogyasztani, különösen mivel dögöket is esznek.

Figyelembe véve a 2021-ben több mint 12 000 egyedből álló országos lelövési számot, a magyarországi aranysakál populáció valójában akár elérheti a 60 000 egyedet is, feltételezve, hogy a vadászat révén a populációnak csupán egyötödét veszik ki. Így napjainkban Magyarország lehet az az ország, ahol Európában a legnépesebb aranysakál populáció található.

Sajtókapcsolat:

- MATE Médiaközpont
- +36 28 522 000 / 1013
- mediakozpont@uni-mate.hu

Eredeti tartalom: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/14188/a-siker-biologiajanak-nyomaban-forro-nyomon-kovetik-az-aranysakal-terjedeset-a-mate-kutatoit/>